

Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei

mun. Chisinau, str. București 36/1, cod fiscal 1021620002826
tel: +373 (62) 137771, e-mail: info@pdcm.md

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ

mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, nr. 119

info@cec.md

CERERE PREALABILĂ

împotriva hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Drochia nr.14, nr. 26/4 din 27 octombrie 2023

CIRCUMSTANȚELE FAPTICE

La data de 24 octombrie 2023 reprezentantul PP "Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei" (PP PDCM) a depus la Consiliul Electoral de Circumscripție Drochia contestație cu privire la incalcările admise Ion Berladean, candidat la funcția de primar al comunei Cotova, raionul Drochia, din partea Partidului Politic "Partidul Acțiune și Soliditate".

În motivarea contestației se indică că:

1. Prin actul de constatare nr. 431/20 din 31.12.2021, Autoritatea Națională de Integritate(ANI), a decis: " Se constată că dl Berladean Ion, exercitând funcția de primar al comunei Cotova raionul Drochia, a încălcă regimul juridic al conflictelor de interes, manifestat prin nesoluționarea și neinformarea în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre situațiile de conflict de interes real în care s-a aflat și respectiv prin încheierea directă a actelor juridice, în care are interese personale. Se sesizează instanța de judecată competentă, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de revocare a mandatului de primar al lui Berladean Ion. **Se decade, dl. Berladean Ion, din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătoarești prin care se confirmă existența conflictului de interes.** Se înscrie dl Berladean Ion în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătoarești prin care se confirmă existența conflictului de interes. Se aduce la

Comisia Electorală Centrală
Intrare Nr. CEP-10 AL 4/41
30 Octombrie 2023

Org. 18.12

cunoștința dlui Berladean Ion actul de constatare și se informează despre dreptul de a1 contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, situată în muri. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.”.

2. Prin actul de constatare nr. 84/31 din 28.06.2023, Autoritatea Națională de Integritate, a decis:” Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interes de către dl Berladean Ion, în exercitarea mandatului de Primar al s. Cotova, r. Drochia; Se aduce la cunoștința dlui Berladean Ion, prezentul *Act de constatare* și se informează despre dreptul că poate fi contestat în termen de 30 (treizeci) de zile de la emitere, la *Curtea de Apel Chișinău*, situată pe adresa: *mun. Chișinău, str. Teilor, 4*; Publicarea prezentului *Act de constatare*, pe pagina web a Autorității Naționale de Integritate.”.

3. Prin decizia din 26.09.2022, Curtea de Apel Chișinău, a decis:” Se respinge acțiunea înaintată de Berladean Ion către Autoritatea Națională de Integritate privind anularea actului de constatare nr. 431/20 din 31 decembrie 2021 emis de Autoritatea Națională de Integritate în privința lui Berladean Ion privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interes.”. Curtea de Apel a constatat că potrivit art. 3 din Legea nr. 133/2016, Berladean Ion este subiect al declarării averii și intereselor, fiind obligat, ori de câte ori este chemat să-și exerce atribuțiile de serviciu, să o facă cu maximă imparțialitate și obiectivitate. Atunci când este afectat de un interes personal în exercitarea atribuțiilor de serviciu, subiectul declarării are obligația legală de a se autoizola și a transmite atribuțiile unui terț independent. **Pentru neconformarea la cerințele legale privind declararea și soluționarea conflictului de interes, sancțiunea aplicabilă este destituirea din funcție și privarea pentru 3 ani de dreptul de a mai detine o funcție publică sau o funcție de demnitate publică.** 85. Completul reiterează, că scopul instituirii acestor sancțiuni este de a menține integritatea subiecților declarării în activitatea pe care o desfășoară, servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, asigurarea transparenței și controlului public, responsabilizarea individual și exemplul personal, iar măsurile prevăzute de legiuitor sub formă de sancțiuni sunt aplicate pentru garantarea exercitării cu imparțialitate a funcțiilor publice.

4. Prin încheierea din 14.12.2022, Curtea Supremă de Justiție a dispus:” Recursul depus de Ion Berladean, reprezentat de avocatul Radu Cijicenco se declară inadmisibil. Încheierea este irevocabilă.”.

5. Prin hotărârea nr. 16/1, 09.10.2023, CECER Drochia, l-a înregistrat pe Berladean Ion, drept candidat din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, la funcția de primar al comunei Cotova, raionul Drochia.

Deci, în speță, există o hotărâre definitivă și irevocabilă, prin care se menține sancțiunea aplicată de către Autoritatea Națională de Integritate, în actul de constatare nr. 431/20 din 31.12.2022:” **Se decade, dl. Berladean Ion, din dreptul**

de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.”.

IMPORTANT, la caz este faptul că la prin hotărîrea din 13.10.2023 a Judecătoriei Drochia, dosar n.r. 2-22187621-26-3-22122022 , s-a hotărît: ”De încetat înainte de termen a mandatului de primar a lui Berladean Ion -primar al comunei Cotova,r-nul Drochia...”, copia hotărîrii se anexează.

Prin actul administrativ care formează obiectul prezentei contestații a fost dispus:

1.Se ia act de sesizarea parvenită din partea lui Ion Chicu, președintele Partidului Politic ”Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”.

2.Se respinge sesizarea Ion Chicu, președintele Partidului Politic ”Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, ca fiind neîntemeiată.

ÎN DREPT

PP Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei nu este deacord cu hotărârea contestată și epune următoarele critici pe calea devolutivă de atac.

-autoritatea a făcut uz de dreptul discreționar în mod abuziv;
-hotărârea este bazată pe interpretarea eronată a legii și respective și aplicarea acesteia;

-autoritatea a apreciat arbitrar probele.

Conform prevederilor art.189 alin. 1 și 2 Cod Administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate întâmpina o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi întâmpinată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art.137 din Codul administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-cerință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exerce dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a

dreptului discreționar în cazuri similare.

În virtutea art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

(...)

b) a luat în considerare toate faptele relevante.

O altă eroare discreționară gravă rezidă în faptul că, în actul administrativ contestat care *inter alia* este un document oficial, de către autor a fost interpretată intențional eronat Legea.

Potrivit § 61 al hotărârii Curții Constituționale nr. 28 din 23 noiembrie 2015, uzul puterei discreționare care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității.

Așadar, controlul judiciar în procedura administrative vizează aplicarea testului de legalitate a actului administrative prin prisma dreptului discreționar.

Conform art. 31 din Codul administrativ actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate. Din aceeași perspectivă art. 118 alin.(1) Codul administrativ statuează că „Motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreteționale trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar”.

La caz, se atestă un caracter pur tendențios și de un formalism excesiv al motivării actului administrativ, ori, informațiile care sunt degrevate de probatiiune. Mai mult, în procedura administrativă nu a fost respectat principiul egalității armelor, prin asigurarea posibilității de a participa la audierea în procedura administrativă, adresarea de întrebări, etc.

Conform art. 16 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare. Astfel, emitera actului administrativ individual în baza dreptului discreționar presupune rezistența unui test legal în persoana autorității publice: - autorității publice i se oferă discreție pentru a decide indiferent dacă ar trebui să acționeze sau nu într-un caz specific, ceea ce înseamnă testul de selecție a măsurii; - la discreția autorității publice, trebuie să fie determinată o consecință legală din mai multe măsuri posibile, permise în fiecare caz. Astfel, potrivit testului respectiv autoritatea publică are posibilitatea de a alege o măsură.

Autorul cererii prealabile menționează că autoritatea publică nu este complet liberă în utilizarea dreptului discreționar. Acțiunea administrativă trebuie să se bazeze pe o decizie discreționară cuvenită, concluzie ce se desprinde, în special, din

prevederile art. 137 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia autoritățile publice „trebuie” să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Prin urmare, Consiliul electoral al circumscripției electorale raionale Drochia, nr. 14 era obligat prin lege să își exercite discreția fără erori discreționare.

Subsecvent, instanța reține că au fost încălcate principiile după care este necesar să se ghideze în activitatea sa o administrație publică modernă identificate prin Codul european al bunei conduite administrative și cele identificate și care privesc, de fapt, conduită profesională a funcționarilor publici și a personalului contractual din administrația publică: legalitatea; prioritatea interesului public, în exercitarea funcției deținute; nediscriminarea de către autoritățile și instituțiile publice; proporționalitatea; imparțialitatea și independența; lipsa abuzului de putere; obiectivitatea; corectitudinea și buna-credință în exercitarea activității de administrație publică; așteptări legitime, consecvență și avizare; profesionalism și integritate morală.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată în legalitatea națională, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului European la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

În conformitate cu art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Cu privire la câmpul de aplicare al principiilor unui proces echitabil, instanța de judecată amintește că prin hotărârea din 23 iunie 1981, pronunțată în cauza Le Compte, Van Leuven și De Meyere v. Belgia, §51, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că procedurile disciplinare intră sub incidența articolului 6 § 1 din Convenție în materie de echitate a procesului și de soluționare a cauzei într-un termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială.

Totodată, Curtea Europeană a menționat că, atunci când autoritățile publice investite cu atribuții de cercetare a abaterilor disciplinare și de sancționare a acestora nu îndeplinesc exigențele unei instanțe independente și imparțiale, legislația statului trebuie să permită accesul la o instanță judecătoarească care prezintă toate garanțiile prevăzute de articolul 6 din Convenție (Frankowicz v. Polonia, 16 decembrie 2008, § 60, și Chaudet v. Franța, 29 octombrie 2009, § 36). Curtea Europeană a arătat în cauza De Geouffre de la Pradelle v. Franța (16 decembrie 1992, § 34) faptul că este necesar

ca legislația națională să asigure fiecărei persoane „o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale”.

Conform art.16 alin.(3) lit.e) din Codul electoral nr. 325/2022 candidații în alegeri, după caz, participanții la referendum care, în virtutea funcției pe care o dețin, sunt obligați să respecte regimul juridic al conflictelor de interes, al incompatibilităților, precum și alte restricții și limitări prevăzute de normele juridice speciale, inclusiv în scopul prevenirii utilizării ilicite a resurselor administrative în perioada electorală, își suspendă activitatea în funcția respectivă din momentul începerii campaniei electorale.

REVENDICARE

Pentru motivele arătate și în temeiul 16, 70, 100, 102 din Codul electoral, al art. 26 alin.(6) lit. d) din Legea nr. 294 din 21.12.2007 privind partidele politice, al art.25 lit.c) din Convenția ONU privind Drepturile Civile și Politice, 1966, al pct.2.3 din Codul bunelor practici în materie electorală, Comisia de la Veneția, al pct. 1.4.1 din Linii directoare comune privind prevenirea și combaterea utilizării abuzive a resurselor administrative în cursul proceselor electorale, Comisia de la Veneția, **solicităm:**

1. A admite cererea prealabilă;
2. A anula ca fiind ilegală hotărârea nr. 26/4 din 27 octombrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale rationale Drochia nr.14 (CECE Drochia nr.14);
3. A admite contestația și a anula înregistrarea subiectului electoral Ion Berladean, înregistrat prin hotărârea nr. 16/1, 09.10.2023, CECER Drochia, la funcția de primar al comunei Cotova, raionul Drochia.
4. A publica pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, hotărârea adoptată.

Anexă: 1 file, hotărârea Judecătoriei Drochia, din 13.10.2023.

Cu respect,
Președintele Partidului Politic
„Partidul Dezvoltării și Consolidării

Dosarul nr.3-158/2022
2-22187621-26-3-22122022

H O T Ă R Ī R E
în numele Legii
/dispozitiv/

13.10.2023

orașul Drochia

Judecătoria Drochia,sediul Central
În componență:
Președintele ședinței, judecătorul
Grefier

Ion Rusu
Cristina Foalea

în lipsa reprezentantului reclamantului și în lipsa pîrîtului,citați în mod legal,

examinînd în ședință publică acțiunea în contencios administrativ a Autorității Naționale de Integritate împotriva lui Berladean Ion privind încetarea înainte de termen a mandatului de primar,-

În conformitate cu art.224 Cod Administrativ, instanța de judecată,-

H O T Ă R Č S T E:

De admis integral acțiunea în contencios administrativ înaintată de Autoritatea Națională de Integritate împotriva lui Berladean Ion privind încetarea înainte de termen a mandatului de primar.

De încetat înainte de termen a mandatului de primar a lui Berladean Ion -primar al comunei Cotova,r-nul Drochia-- validat prin hotărîrea instanței de judecată din data de *****

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălți în termen de 30 zile,de la data pronunțării dispozitivului hotărîrei,prin intermediul judecătoriei Drochia,sediul Central.

Președintele ședinței,judecător

Rusu Ion